

[Henry Christensen.]

Og så er der det andet spørgsmål: de utraditionelle byggemetoder. Det er klart, at vi også med stor interesse må følge nye, og helst forbedrede, billigere byggemetoder indenfor boligbyggeriet; men det, der er det gale, er, hvis vi her i Danmark opretholder en tilstand, hvor vi samtidig har mangel på arbejdskraft indenfor boligbyggeriet og iøvrigt en betydelig arbejdsløshed og så i kraft af den derved fremkaldte kunstige mangel på arbejdskraft gennemtvinger anvendelse af utraditionelt boligbyggeri, altså ikke i konkurrence med det traditionelle boligbyggeri, fordi det har vist sig at være bedre eller billigere, men kunstigt fremtvunget. Når man nu også indenfor parcelhusbyggeriet til visse tider indsender statslånsandragender på baggrund af et utraditionelt byggeri, sker det ofte, ikke fordi de pågældende egentlig synes, at dette byggeri er bedre eller billigere for dem, men simpelthen fordi de ræsonnerer som så: at der er mulighed for at få statslån dertil, medens der måske ikke er mulighed for det til et traditionelt byggeri, hvor arbejdskraften er optaget.

Derfor siger vi: lad der blive skabt mulighed for, at en del af dem, der ikke har den faglige uddannelse, kan få en uddannelse under de tekniske betingelser, som vi måtte opstille, således at vi kan få løst det problem, der nu har været presserende i en række år. Og lad så det utraditionelle og det traditionelle byggeri stå overfor hinanden i konkurrencen. Det er de bedste vilkår for en virkelig prøve af det utraditionelle byggeri — og vel egentlig de eneste vilkår, der i det lange løb er holdbare. En tvungen gennemførelse af det utraditionelle byggeri, fordi vi opretholder denne begrænsning på arbejdsmarkedet, tror jeg ikke vi i det lange løb kan være tjent med.

Så nævnte den højtærede minister nogle af de tekniske betingelser, som forslaget arbejder med. Jeg erkender naturligvis, at spørgsmålet kan løses på flere måder, og at ikke mindst netop parterne vil kunne løse det på forskellige måder indenfor de forskellige områder. Det er klart, at hvis der er et område, hvor der er mangel på arbejdskraft, kan problemet løses derigennem, at man tager nogle folk ind og oplærer dem; men det kan også løses ved, at man tager

en del af det arbejde, der hidtil har været forbeholdt de faglærte, ud og siger, at det ikke mere behøver at udføres af faglærte, hvorved de faglærte, der er tilbage, bliver til rådighed for et mindre arbejdsområde.

Der er også andre måder, problemet kan løses på. Selvom lovforslaget blev gennemført i den skikkelse, hvori det foreligger, vil parterne alligevel selv være i stand til at skabe andre samtidige løsninger på de forskellige områder; hvad det kommer an på er, at de løser problemet. Bl. a. hindrer betingelsen for, at forslaget virkninger træder i kraft: at der er den fornødne mangel på arbejdskraft, at virkningen iøvrigt indtræder. Man kan diskutere, hvordan denne betingelse skal udformes, og hvordan andre betingelser skal udformes. Jeg sagde allerede i fremsættelsestalen, at jeg erkendte, at der her i folkettingen fandtes megen og betydelig saglig indsigt på disse områder, som det, hvis man erkendte problemet og ville være med til at løse det, utvivlsomt ville være muligt at nyttiggøre, således at vi kunne få også den bedst mulige tekniske og sagligt betonedede udformning.

Jeg siger altså ikke, at det skal løses akkurat på den måde, jeg her har skitseret. Men vi er enige om, at der foreligger et problem; det har foreligget i mange år, og efter min opfattelse er det så presserende, at der er grund til, at vi nu tager fat på det. Jeg vil altså gentage min opfordring fra fremsættelsestalen og forhåbentlig med det resultat af den drøftelse, der skal føres, og det arbejde, der skal gøres, at vi kan blive i stand til at finde frem til en løsning, der kan hindre, at vi fortsætter med de betydelig uheldige virkninger, vi har haft på disse områder gennem de senere år.

Lindberg: Jeg vil gerne indledningsvis sige, at jeg har det på samme måde som den højtærede økonomi- og arbejdsminister, at jeg — jeg vil ikke sige bliver forundret — men dog synes, det er mærkeligt, at de to partier, der har fremsat dette lovforslag, har ændret kurs. Jeg har altid opfattet det sådan, at disse to partier var imod tvungen voldgift, at man, så langt som det overhovedet var muligt, havde interesse i, at arbejdsmarkedsparterne selv skulle ordne deres forhold. Der har jo været adskillige